

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 1999-2000

31 mei 2000

ONTWERP VAN DECREET

**houdende wijziging van artikel 34 van het decreet van 12 juni 1991
betreffende de universiteiten in de Vlaamse Gemeenschap**

VERSLAG

**namens de Commissie voor Onderwijs, Vorming en Wetenschapsbeleid
uitgebracht door mevrouw Brigitte Grouwels**

Samenstelling van de commissie :

Voorzitter : de heer Gilbert Vanleenhove.

Vaste leden :

de heer Jos De Meyer, mevrouw Veerle Heeren, de heren
Luc Martens, Gilbert Vanleenhove ;

de heer Julien Demeulenaere, mevrouw Claudine De
Schepper, de heren André Moreau, Gilbert Van Baelen ;

de heren Pieter Huybrechts, Julien Librecht, mevrouw
Marleen Van den Eynde ;

de heren Lucien Suykens, André Van Nieuwkerke ;

de heer Ludo Sannen ;

de heer Kris Van Dijck.

Plaatsvervangers :

mevrouw Wivina Demeester-De Meyer, mevrouw Brigitte
Grouwels, mevrouw Mieke Van Hecke, mevrouw Ingrid
van Kessel ;

de heren Frans De Cock, Karel De Gucht, André Denys,
Cis Schepens ;

de heer Jean Geraerts, Roland Van Goethem, Joris Van
Hauthem ;

de heren Jan Van Duppen, Robert Voorhamme ;

de heer Frans Ramon ;

de heer Dirk De Cock.

Zie :

284 (1999-2000)

– Nr. 1 : Ontwerp van decreet

DAMES EN HEREN,

De Commissie voor Onderwijs, Vorming en Wetenschapsbeleid besprak het ontwerp van decreet houdende wijziging van artikel 34 van het decreet van 12 juni 1991 betreffende de universiteiten in de Vlaamse Gemeenschap op 25 mei 2000.

I. Toelichting door mevrouw Marleen Vanderpoorten, Vlaams minister van Onderwijs en Vorming

De minister licht toe dat het voorliggend decreet een kleine aanpassing aan de bestaande regelgeving voor het toelatingsexamen arts/tandarts omvat. Voorafgaandelijk wil zij enkele algemene beschouwingen over het toelatingsbeleid en de overgang van het secundair onderwijs naar de hogescholen en universiteiten formuleren.

Het Vlaams onderwijssysteem wordt gekenmerkt door een open toelatingsbeleid, waarop slechts enkele uitzonderingen zijn. Zij heeft in het verleden herhaaldelijk gesteld dat zij voor een open toelatingsbeleid opteert. Zij waarschuwt dat men niet blind mag zijn voor een aantal negatieve aspecten van dit systeem. De eerste en meest belangrijkste consequentie is het groot aantal mislukkingen in het eerste jaar met als logisch gevolg daarvan het watervalstelsel.

Zoals de minister in haar beleidsnota heeft aangekondigd, moeten er acties komen om hieraan te remediëren. De hogescholen en de universiteiten doen belangrijke inspanningen om studenten te informeren en te begeleiden in het eerste jaar. Dit kan volgens haar beter : de student moet weten wat de "begintermen" zijn van de opleiding waarvoor hij opteert in het tertiair onderwijs. Tevens moet hij weten hoe het staat met zijn eigen kennis en opleidingsniveau om aan die "begintermen" te voldoen.

Daarnaast stelt zich het probleem van de studies die in principe leiden tot een beroep, waartoe de federale overheid de toegang beperkt. Zij wijst daarbij naar de opleidingen arts/tandarts en de kinesitherapie.

De vorige Vlaamse regering heeft de optie genomen om bij aanvang van de studies arts/tandarts een toelatingsexamen in te richten die studenten selecteert die zich mogen inschrijven in deze studies. De gevolgen daarvan zijn dat er voor tandarts veel minder inschrijvingen zijn dan federaal "toegelaten" ; voor arts zit men wat 1997 aangaat,

boven dit aantal, onder meer wegens een aantal problemen bij de opstart van het toelatingsexamen.

Dit examen werd recent nog grondig geëvalueerd door onafhankelijke deskundigen. Dit evaluatierapport werd aan de leden van de commissie overgemaakt. Deze deskundigen pleiten voor een "numerus fixus", veeleer dan voor een examen waarbij de jury de caesure vastlegt.

Zij verwijst vervolgens naar de Franse Gemeenschap waar men een andere weg heeft bewandeld. Pas op het einde van dit academiejaar zal men kunnen vaststellen welke invulling men daar geeft aan de federale beperking van de toegang tot het beroep arts/tandarts.

Voor kine stelt zich ook een probleem, waar zij samen met het parlement dringend een breed debat wil over opzetten en tot besluitvorming komen. Wettelijk wordt de toegang tot dit beroep ook beperkt. De bevoegde federale administratie dreigt met drastische maatregelen als de Gemeenschappen niet zelf optreden : een federaal georganiseerde proef die bepaalt wie van de gediplomeerden in de kinesitherapie toegang krijgt tot het beroep. Rond dit dossier is er een overleg lopende tussen de Vlaamse en de federale overheid.

De minister heeft reeds aangekondigd dat zij een aantal voorstellen zal uitwerken om het bestaande toelatingsexamen diepgaand te hervormen. Daartoe heeft zij reeds een aantal mogelijke pistes verkend. Zij wenst vandaag dit debat niet ten gronde aan te gaan. Binnenkort wordt het toelatingsexamen immers georganiseerd en dit dient in alle sereniteit te verlopen. Dit is men aan de jongeren die zich vandaag reeds op dat examen voorbereiden, verplicht.

De minister kondigt tenslotte aan dat zij van plan is om in de loop van oktober 2000 een ontwerp-decreet voor te leggen waarin het toelatingsbeleid in zijn totaliteit wordt behandeld.

II. Algemene bespreking

namens de VLD-fractie

De heer *Gilbert Van Baelen* herinnert eraan dat zijn fractie zich altijd gekant heeft tegen elke vorm van toelatingsproef tot opleidingen in het hoger onderwijs. Dit onderwerp dient volgens hem echter deel uit te maken van een breder debat over de

toegang tot het hoger onderwijs dat in de toekomst moet worden gevoerd.

Hij weet dat het huidige slaagpercentage in de opleidingen arts en tandarts zeer hoog ligt. Dit komt uiteraard doordat men reeds van bij het begin een selectie heeft doorgevoerd met de toelatingsproef. Uit het evaluatierapport over het toelatingsexamen arts en tandarts blijkt echter dat de dubbele slaagvoorwaarde 12-12 te streng was en dat de proef een momentopname was. Dit laatste bleek bij de herkansingen waar veel studenten betere resultaten behaalden dan bij de eerste keer. Zijn fractie gaat dan ook helemaal akkoord met de voorgestelde versoepeling van de toegang tot de opleiding.

Concreet wenst hij de nodige aandacht voor de toegang tot de opleiding van tandarts. De huidige selectieprocedure heeft namelijk tot gevolg dat de toegang tot de opleiding, zelfs met een versoepeling, zeer streng blijft. Er wordt vooral ingeschreven voor de toelatingsproef tot de artsopleiding, omdat de beroepsmogelijkheden voor tandartsen beperkt zijn. Ongeacht de contingeringsquota zal de opleiding tot tandarts volgens de spreker op middellange termijn een structureel probleem worden. Waar vroeger een deel van de studenten die afhaakten van de artsopleiding, voor een extra aantal studenten zorgde in de tandartsopleiding, verdwijnt dit watersysteem omdat de toelatingsproef een doelgerichte keuze oplegt.

namens de VU&ID-fractie

De heer *Kris Van Dijck* stelt dat zijn fractie het voorliggende ontwerpdecreet steunt. Hij verwijst vervolgens naar de federale contingering van de beroepstoegang. Deze beperking is niet van toepassing op alle studenten die in de Vlaamse Gemeenschap een arts- of tandartsopleiding volgen. Ook buitenlandse studenten, vooral uit Nederland, nemen deel aan de toelatingsproef en volgen de opleiding aan Vlaamse universiteiten, waarna ze dikwijls terugkeren naar het thuisland. Hij vraagt hoe groot deze discrepantie is.

namens de CVP-fractie

De heer *Jos De Meyer* wil eraan herinneren dat het toegangsexamen het gevolg is van een federale maatregel tot beperking van de beroepstoegang. Zijn fractie heeft steeds aangedrongen op een evaluatie van het toelatingsexamen tot de opleiding. Nu het evaluatierapport voorligt, vindt zijn fractie het volledig verantwoord dat de toelatingsproef wordt aangepast, zoals het ontwerpdecreet voorziet.

antwoord van de minister

De *minister* beaamt dat de toelatingsproef zelf deel uitmaakt van een bredere toekomstige discussie over het toelatingsbeleid tot het hoger onderwijs in het algemeen. Voor wat betreft de deelname van Nederlandse studenten, verduidelijkt zij dat deze groep ongeveer 10 percent vertegenwoordigt van de deelnemers aan de proef en dat ook het slaagpercentage ongeveer 10 percent bedraagt.

De maatregel van het voorliggende ontwerpdecreet is een direct gevolg van het evaluatierapport en suggereert ook bijkomende maatregelen. Na overleg met deskundigen terzake heeft de minister geoordeeld de voorliggende eerste stap te zetten.

III. Artikelsgewijze bespreking en stemming

Artikelen 1 en 2

Bij deze artikelen worden geen opmerkingen geformuleerd.

De artikelen 1 en 2 worden unaniem aangenomen met 12 stemmen.

Artikel 3

De heer *Kris Van Dijck* vraagt waarom de datum van 1 januari werd weerhouden.

De *minister* antwoordt dat de wijziging direct wordt toegepast in 2000 en dat 1 januari daardoor de meest logische datum is.

Artikel 3 wordt unaniem aangenomen met 12 stemmen.

IV. Stemming over het geheel

Het ontwerp van decreet houdende wijziging van artikel 34 van het decreet van 12 juni 1991 betreffende de universiteiten in de Vlaamse Gemeenschap wordt unaniem aangenomen met 12 stemmen.

De verslaggever,

Brigitte
GROUWELS

De voorzitter,

Gilbert
VANLEENHOVE